

Predmet: Fazlija Ajdari i dr. – Gnjilanska grupa

Poslovni broj predmeta: K-Po2 33/10 I K-Po2 43/10

Glavni pretres: 16. i 17.12.2010.

Izveštaj: Mirjana Lazić, posmatrač FHP-a

Završna reč tužioca

Tužilaštvo smatra da je tokom dokaznog postupka dokazano da su optuženi počinili krivično delo koje im se optužnicom stavlja na teret. Gnjilane/Gjilan je bilo mesto mesto u kojem u toku bombardovanja nije bilo zločina već je bilo mesto suživota Srba, Roma i Albanaca. Nakon Kumanovskog sporazuma, Gnjilane/Gjilan je bilo mesta trznita, bekstava i sklanjana pripadnika OVK. Zone okupljanja pripadnika OVK, među kojima je bilo Gnjilane/Gjilan, nakon demilitarizacije propisao je KFOR. Vojnici koji nisu bili sa teritorije Kosova (iz Albanije, Makedonije i juga Srbije) morali su da u određenom roku napuste Kosovo. Njihovo trenutno prisustvo iskorišćeno je da se prema Srbima koji su ostali učini odmazda. Detalje strašne priče u sudnici je ispričao svedok saradnik *Božur 50*. Optuženi ne priznaju izvršenje zločina već u svojoj odbrani navode da su u istrazi tučeni i primorani da daju izjave određene sadržine. Da se to nije desilo govore tumači i advokati koji su saslušani dok optuženi na glavnom pretresu, kada su im izjave prezentovane, nisu mogli da preciziraju šta su sami ispričali a šta im je rečeno da kažu. Njihove odbrane su kontradiktorne i suprotne iskazu *Božura 50*, koji je bio ubedljiv prilikom nesmetanog svedočenja, odgovaranja na pitanja i suočenja sa optuženima. Njegovo priznanje nije mehaničko, on je u svakom konkretnom slučaju opisao šta je ko od njegovih drugova uradio, nekrijući ličnu umešanost u zločinima. Prilikom svedočenja o tome kako je optuženi Faton Hajdari ukucuo upaljač čoveku u glavu pozlilo mu je. Prilikom svedočenja pozlilo je i svedokini C2, koja se kada je videla optuženog Burima Fazliu uhvatila za srce i suđenje je prekinuto. Optuženog Fatona Hajdari prepozao je i svedok B2 kao čoveka koji ga je najviše tukao. Iskaz *Božura 50* poklapa se sa drugim dokazima. Njega je na fotografiji prepoznala svedokinja C2, koja je rekla da je *skakao kao petao kada ih je silovao i tukao i psovao majku srpsku*. Svedok B2 je prepoznao *Božura 50* i rekao da ga je tukao zajedno sa optuženim Fatonom Hajdari, što nije čudno jer su njih dvojica drugovi iz detinjstava. *Božur 50* se seća dve zarobljene žene (C1 i C2) koje su silovali. Ispričao je da su se ljutili na optuženog Burima Fazliu jer je palicom raskrvario vaginu jedne od njih, pa ostali nisu mogli da dođu na red. To potvrđuje svedokinja C2, kojoj je pozlilo kada je na suđenju prepoznala optuženog Fazliu. C2 je ispričala da su ih vodili u podrum *Internata* i pokazali odsečenu ljudsku glavu, što *Božur 50* potvrđuje i kaže da je odsecanje glave bilo uobičajeno. B2 govori o užasnim kricima koje je čuo u *Internatu* a *Božur 50* pojašnjava da su to jaukali ljudi koje su sekli naživo. B1 koji je otet na autobuskoj stanici prepozao je optuženog Nazifa Hasani a utvrđeno je da su braća Hasani bili na toj stanici. *Božur 50* pojašnjava da su tela komadana i bacana u *Livočko jezero*, koje do danas nije pretraženo što predstavlja teškoću u dokazivanju ovog zločina. Prema popisu iz 1998. godine u Gnjilanu/Gjilan je živio 19491 Srbin i 3568 Roma a prema popisu iz 2003. godine živi 110 Srba i 350 Roma, što je posledica ovog zločina. Optuženi se nisu pokajali i nisu nikada priznali zločine nad Srbima i Romima. Tužilac je zatražio osuđujuću presudu i produženje pritvora.

Završna reč odbrane

Branilac optuženog Agusha Memishi, advokat Bojan Resavac, smatra da je suđenje nastavak istražnog postupka jer istraga nije završena i mnoge sumnje su ostale dok o krivičnoj odgovornosti optuženih nema dokaza. Takođe, smatra da ovaj sud nije nadležan jer se na radi o ratnom zločinu, s obzirom da ne period koji optužnica obuhvata. Optuženi Memishi se tereti da je bio pripadnik OVK a za to nema dokaza niti ima dokaza da je u Gnjilanu/Gjilan postojala organizovana OVK već tužilac nudi samo sumnje i nagađaja. Ovako manjkava optužnica je potkrepljena iskazom *Božura 50* koji nije dao logična objašnjenja već izmišlja događaje, učesnike i detalje koji su neproverljivi. Njegova prepoznavanja žrtava su netačna jer su ljudi nestajali na drugim mestima i pod drugačijim okolnostima. *Božur 50* je izbegao da odgovori na svako pitanje koje je imalo veze sa detaljima događaja. On ne navodi imena svojih saboraca, osim imena optuženih koje zna jer su živeli zajedno u istom gradu, što nije čudno jer on ustvari nije bio pripadnik OVK, nije bio u *Internatu* u Gnjilanu/Gjilanu i nije mogao da vidi zločine o kojima lažno svedoči. Lažno je i njegovo pokajanje i žaljenje za žrtvama. On je problematična ličnost, vršio je krivična i nečasna dela kao što je trgovina oružjem i drogom, pljačka džamije i ne može mu se verovati. Tela žrtava nisu pronađena, optužnica navodi broj žrtva bez navođenja imena ljudi, te se ne može proveriti da li su optužbe tačne. Svedokinje *C1* i *C2* opisuju bez detalja šta su preživele i moralo je da im se sugeriše kako bi upotpunile svoj iskaz. One su prećutale da su o ovom događaju ispitivane od suda 2000. godine. Upoređivanjem njihovih tadašnjih i današnjih iskaza vidi se da tada nisu pominjale silovanja niti da su bile zatvorene više dana dok su pred ovim sudom zanemarile da kažu da im je pomogao poznanik, izvesni Bekim. Optuženi nisu izrazili kajanje jer nisu krivi, ali su izrazili saučešće porodicama ubijenih i nestalih. Branilac je predložio da se optuženi Agush Memishi oslobodi optužbe usled nedostatka dokaza i pusti iz pritvora.